

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Styrelsen
Internrevisionen

BESLUT
2015-12-17

SLU ID: SLU.ua.2015.1.1.2-4579

Rektor

Revisionsplan för 2016

Beslut

Styrelsen för SLU beslutar

att fastställa internrevisionens revisionsplan för 2016.

Ärendet

Enligt Internrevisionsförordningen (2006:1228) ska myndighetens styrelse besluta om revisionsplan för internrevisionen.

Förslaget till revisionsplan baseras på en risk- och väsentlighetsanalys som internrevisionen genomfört. Analysen bygger på en värdering av risker i relation till de mål som universitetet arbetar mot.

Identifiering och bedömning av risk har gjorts utifrån intervjuer med rektor, universitetsdirektör, studeranderepresentanter och andra anställda vid universitetet. Intervjuerna har kompletterats med de riskanalyser som utarbetats på olika nivåer inom SLU, med omvärldsbevakning och kännedom om universitetets verksamhet och organisation m.m. Internrevisionen har dessutom tagit del av de förslag på granskningsområden som lämnats i den enkät som skickades till styrelsen hösten 2015.

Beslut i detta ärende har fattats efter föredragning av internrevisionschef Inga Astorsdotter.

Rolf Brennerfelt

Inga Astorsdotter

Kopia för kännedom

Prorektor

Vicerektorerna

Dekanerna

Universitetsdirektören

Universitetsdjursjukhusdirektören

Överbibliotekarie

Avdelningschefer (motsvarande) inom universitetsadministrationen

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Styrelsen
Internrevisionen

SLU ID: SLU.ua.2015.1.1.2-4579

Revisionsplan för 2016

Bilaga till styrelsens beslut 2015-12-17

Innehåll

1	Sammanfattning	3
2	Inledning	4
3	Internrevisionens riskanalys	4
4	Granskningsuppdrag i revisionsplanen 2015 som ännu inte rapporteras till styrelsen	5
5	Granskningsuppdrag 2016	5
	5.1 Processer för att säkerställa att verksamheten följer gällande lagar och förordningar	5
	5.2 Grundutbildningens kvalitet och effektivitet	6
	5.3 Institutioners interna styrning och kontroll	6
	5.4 Oplanerade granskningsuppdrag	6
6	Granskningsområden som inte ska ingå i revisionsplanen 2016	7
	6.1 Att vårda, stärka och sprida SLU:s varumärke	7
	6.2 Att förebygga och utreda olika typer av oegentligheter	7
	6.3 Inköp och upphandling	7
	6.4 Effektiv användning av undervisningslokaler	8
	6.5 Övriga väsentliga områden	8
7	Oplanerade rådgivningsuppdrag	8
8	Övriga aktiviteter	9
9	Tid- och resursplanering	9

1 Sammanfattning

Enligt Internrevisionsförordningen (2006:1228) ska myndighetens styrelse besluta om revisionsplan för internrevisionen.

Förslaget till revisionsplan baseras på en risk- och väsentlighetsanalys som internrevisionen genomfört. Analysen bygger på en värdering av risker i relation till de mål som universitetet arbetar mot.

Av de granskningar som ingår i revisionsplanen 2015 kommer enheten att rapportera följande under 2016 (se avsnitt 4):

- Ärendeberedning och beslutsfattande på fakultetsnivå
- Personuppgiftslagen
- Forskarutbildning.

De granskningar som därutöver föreslås i revisionsplanen har följande rubriker (se avsnitt 5):

- Processer för att säkerställa att verksamheten följer gällande lagar och förordningar
- Grundutbildningens kvalitet och effektivitet
- Institutioners interna styrning och kontroll.

I avsnitt 6 presenteras granskningar som internrevisionen bedömer som väsentliga men valt att inte granska under 2016.

2 Inledning

Internrevisionen vid SLU är en organisatoriskt oberoende enhet vars verksamhet bedrivs i enlighet med:

- Internrevisionsförordning (2006:1228) med ESV:s tillhörande föreskrifter och allmänna råd.
- Riktlinjer för internrevision som fastställts av SLU:s styrelse.
- God internrevisions- och internrevisorssed och enligt internationell standard The International Professional Practices Framework (IPPF) utgiven av yrkesföreningen The Institute of Internal Auditors (IIA).

Enheten rapporterar till styrelsen men är administrativt underställd rektor. I arbetet ingår att granska och lämna förslag till förbättringar av universitetets processer för riskhantering, styrning, kontroll och ledning. Internrevisionens granskning och förslag till förbättringar innebär inte att enheten deltar operativt i universitetets arbete eller att ledningen fråntas sitt ansvar.

Internrevisionen ska även ge råd och stöd till styrelse, ledning och övrig verksamhet inom internrevisionens kompetensområde. Uppdrag utöver revisionsplan kan antas om tid finns och om uppdragen kan förbättra universitetets verksamhet och riskhantering. Större avsteg från revisionsplanen eller tillkommande åtaganden ska rapporteras till styrelsen.

3 Internrevisionens riskanalys

Av 4 § internrevisionsförordningen framgår att ”Internrevisionen ska utifrån en analys av verksamhetens risker granska om ledningens interna styrning och kontroll är utformad så att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör de krav som framgår av 3 § myndighetsförordningen”. Det vill säga att SLU:s verksamhet

- bedrivs effektivt och med god hushållning med statens medel
- följer gällande lagar och förordningar och
- rapporteras på ett tillförlitligt och rättvisande sätt.

Förslaget till revisionsplan för 2016 baseras på en risk- och väsentlighetsanalys som internrevisionen genomfört. Analysen bygger på en värdering av risker i relation till de mål som universitetet arbetar mot. Internrevisionen har beaktat ledningens riskanalys, bedömt hur universitetets säkerställt informationssäkerheten och risk för otillbörlig påverkan, bedrägerier och annan oegentlighet.

Identifiering och bedömning av risk har gjorts utifrån intervjuer med rektor, universitetsdirektören, studeranderepresentanter och andra anställda. Intervjuerna har kompletterats med riskanalyser som utarbetats på olika nivåer inom SLU. Internrevisionen har dessutom beaktat de enkätsvar som lämnats av styrelsen och granskade verksamheter under hösten 2015. I bedömningen ingår även omvärldsbevakning och kännedom om universitetets verksamhet och organisation

samt utvecklingen inom den offentliga sektorn i allmänhet och universitetssektorn. Enheten har även ett återkommande utbyte med kollegor vid nordiska lärosäten, myndigheter och privata organisationer. Här spelar medlemskap i yrkesföreningen Institute of Internal Auditors (IIA) och medverkan i olika nätverk en viktig roll.

4 Granskningsuppdrag i revisionsplanen 2015 som ännu inte rapporteras till styrelsen

Av de granskningar som ingår i revisionsplanen kommer följande att rapportera till styrelsen under 2016:

- Ärendeberedning och beslutsfattande på fakultetsnivå
- Personuppgiftslagen
- Forskarutbildning.

En fördjupad riskanalys har gjorts av berednings- och beslutsprocesser på fakultetsnivå. De främsta riskområden som identifierats rör förändringar som gjorts inom ramen för Framtidens SLU, exempelvis av grundutbildningens styrning och hanteringen av fakultetsgemensamma institutioner (FGI) inklusive harmoniseringen av fakulteternas arbete. Två utredningar pågår som rör dessa områden och internrevisionen har därför valt att avvakta med granskningen tills utredningarna avrapporterats.

Granskning av personuppgiftslagen och forskarutbildning pågår och är planerade att presenteras för styrelsen i februari 2016.

5 Granskningsuppdrag 2016

Internrevisionen föreslår att följande granskningar ska genomföras under 2016.

5.1 Processer för att säkerställa att verksamheten följer gällande lagar och förordningar

Som framgår i avsnitt 3 ska styrelsen i årsredovisningen intyga att SLU med rimlig säkerhet fullgör kraven i 3 § myndighetsförordningen. Ett av dessa krav är att verksamheten bedrivs enligt de lagar och förordningar som gäller för universitetet.

Ansvar för olika steg i dessa processer vilar på olika roller inom universitetet, både inom kärnverksamheten och inom administrationen. Att verksamheten informeras om regelverk, erbjuds ändamålsenligt stöd och att uppföljning görs av hur regler tillämpas är nödvändigt för att säkerställa den interna styrningen och kontrollen.

Internrevisionens bedömer utifrån de analyser och intervjuer som gjorts, att brister finns i dessa processer.

Syftet med granskningen är att bedöma i vilken utsträckning det finns ett betryggande stöd för styrelsen vid bedömningen av att SLU med rimlig säkerhet följer gällande rätt.

5.2 Grundutbildningens kvalitet och effektivitet

Ett av målen med utbildning på grund och avancerad nivå är enligt SLU:s strategi att uppfylla såväl högt ställda vetenskapliga och pedagogiska kvalitetskrav som samhällets behov av kompetens inom SLU:s utbildningsområden. Samtidigt ska verksamheten bedrivas inom befintliga resurser. Det framgår bland annat av Högskolelagens 1 kap 4 § att verksamheten ska avpassas så att en hög kvalitet nås i utbildningen och forskningen och de tillgängliga resurserna ska utnyttjas effektivt.

Internrevisionens riskanalys visar att det föreligger risk att grundutbildningens kvalitet och effektivitet försämras om resurserna inte används på bästa sätt. Mycket lärartid används för administrativa uppgifter som schemaläggning och lokalbokning. Utbildningens olika IT-miljöer kan vara svårhanterliga och det finns många rapporteringskrav. Detta riskerar sammantaget att försämra utbildningens kvalitet och effektivitet. Konsekvensen kan bli att de skickligaste lärarna inte undervisar och att utbildningen inte bygger på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i den utsträckning som är önskvärd och möjlig.

Syftet med granskningen är att bedöma om resurser till SLU:s utbildning används effektivt och ändamålsenligt för att säkerställa de kvalitetskrav som finns.

5.3 Institutioners interna styrning och kontroll

Internrevisionen har de senaste två åren granskat ledningsprocessen på institutions- och enhetsnivå. En granskningsmetod har utvecklats där intervjuer och stickprov kombineras med en självvärderingsmodell. Metoden belyser ett vitt spektrum av frågeställningar, från strategisk styrning till hanteringen av mer detaljerad ekonomisk information.

Utvärderingar som gjorts tyder på att granskningarna är ett gott stöd för institutionsledningar. Det ger dessutom internrevisionen värdefull information om riskhantering på institutionsnivå. Genom granskningarna kan vissa frågeställningar belysas som inte är av sådan karaktär att de blir aktuella i övergripande granskningar. Bland annat ingår att bedöma risker för oegentligheter vilket åligger internrevisionen enligt internrevisionsförordningen.

Resultat av genomförda granskningar kommer att avrapporteras till berörd institution. Allvarligare brister kommer i förekommande fall att redovisas till berörda fakulteter samt berörd administrativ avdelning. En sammanfattande rapport av väsentliga brister kommer att redovisas för styrelsen.

5.4 Oplanerade granskningsuppdrag

En del av internrevisionens verksamhet består av mindre, oplanerade, granskningsuppdrag där internrevisionen bedömer att revisionsinsatser bör göras. Internrevisionen avser att fortsätta med denna verksamhet.

6 Granskningsområden som inte ska ingå i revisionsplanen 2016

Utöver de i avsnitt 5 föreslagna granskningarna har internrevisionen identifierat ytterligare ett antal granskningsområden som bedöms vara väsentliga men som internrevisionen inom ramen för tillgängliga resurser bedömt inte ska ingå i revisionsplanen. Dessa granskningar presenteras här för att informera styrelsen om de risker som identifierats och om den prioritering som gjorts i arbetet med revisionsplanen.

Internrevisionen avser att följa dessa områden under året utan att genomföra egentliga granskningar.

6.1 Att vårda, stärka och sprida SLU:s varumärke

SLU:s varumärke är okänt framför allt bland presumtiva studenter vilket försvårar rekryteringen till vissa utbildningar. Varumärket skulle enligt internrevisionens bedömning kunna förvaltas, stärkas och spridas ytterligare både till presumtiva studenter och bland befintliga studenter, anställda, intressenter och allmänhet.

Riktlinjer och manualer finns för hur SLU ska presenteras och marknadsföras fysiskt, på nätet, vid konferenser, i undervisning, i allmän kommunikation m.m. Följsamheten mot dessa riktlinjer tycks i vissa fall vara begränsad.

SLU:s styrelse har beslutat att från 2016 satsat 3,5 mnkr årligen och fem år framåt, på en kommunikationsplattform. Internrevisionen bedömer därmed att detta område inte ska granskas under 2016.

6.2 Att förebygga och utreda olika typer av oegentligheter

Enligt föreskrifter till förordningen om intern styrning och kontroll (2007:603) ska SLU vidta åtgärder om man bedömer att verksamheten kan utsättas för otillbörlig påverkan, bedrägeri eller annan oegentlighet. Det är alltså viktigt att förebyggande arbete bedrivs inom dessa områden som kan omfatta allt från oredlighet i forskning till ekonomiska oegentligheter.

Det är även av stor vikt att eventuella misstankar om oegentligheter hanteras rättsäkert, skyndsamt, enhetligt och med god kvalitet. En väl fungerande hantering är av stor vikt för SLU:s trovärdighet som forsknings- och utbildningsuniversitet, som arbetsgivare och som myndighet. Antalet ärenden som årligen behandlas är dock lågt. Riksrevisionen bedömer att en myndighet av SLU:s storlek i genomsnitt kan förväntas ha ett (1) ärende per år och internrevisionen ser inget skäl att ifrågasätta siffran. Av hänsyn till det låga antalet ärenden bedömer internrevisionen att detta område inte ska granskas under 2016.

6.3 Inköp och upphandling

SLU har sedan 2013 ett webbaserat inköpssystem och i och med att detta infördes har över 1 400 anställda utbildats i lag (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Trots systemstöd och utbildning visar genomförd utvärdering att användningen av

systemet och följsamheten mot LOU brister. De institutionsgranskningar som internrevisionen genomfört bekräftar detta.

Inköpsenhetens egen uppföljning visar, utöver bristande lagefterlevnad, även att inköpsystemet har många sällananvändare och att anställda ute i verksamheten som upphandlar på egen hand upplever stora problem. Enheten har till ledningen föreslagit att alla upphandlingar ska centraliseras. Förslaget har ännu inte behandlas. Internrevisionen bedömer därmed att detta område inte ska granskas under 2016.

6.4 Effektiv användning av undervisningslokaler

Genom förtätning och förnyelse av SLU:s undervisningsmiljöer finns stora möjligheter till effektivare användning av undervisningslokaler. Indikationer finns på att denna potential inte utnyttjas i den utsträckning som är möjlig och att medel som exempelvis skulle kunna används för lärartid istället används för att betala outnyttjade lärosalar.

En central fråga är om SLU använder undervisningslokaler effektivt och ändamålsenligt i förhållande till de mål som finns för god lärandemiljö. En utredning av SLU:s lärandemiljöer som även berör detta ämne har just slutförts. Utredningen ska presenteras för olika verksamheter och utredningens förslag kommer att hanteras av SLU:s ledning under 2016.

Internrevisionen bedömer därmed att detta område inte ska granskas under 2016.

6.5 Övriga väsentliga områden

Utöver de risker som framkommit ovan och i de riskanalyser som gjorts av bl.a. ledningen vill internrevisionen framhålla följande riskområden.

- Att framgångsrikt genomföra beslutade förslag inom ramen för Framtidens SLU för att skapa Ett SLU.
- Finansiering och styrning av fastighetsförvaltningen.
- Finansiering och styrning av universitetsdjursjukhuset.

Vissa av dessa områden kan komma att ingå i internrevisionens granskningar 2016. Men framför allt på går utredningar inklusive fördjupad uppföljning bland annat på styrelsens och ledningens uppdrag. Internrevisionen bedömer därmed att dess områden inte ska granskas under 2016.

7 Oplanerade rådgivningsuppdrag

En stor del av internrevisionens verksamhet består av oplanerade rådgivningsuppdrag där internrevisionen stödjer verksamheten med sin kunskap och erfarenhet. Internrevisionen avser att fortsätta med denna verksamhet.

8 Övriga aktiviteter

Internrevisionen lämnar en årsrapport till styrelsen i februari varje år. Årsrapporten innehåller även uppföljning av de åtgärder som styrelsen beslutat. Uppföljningen koordineras på universitetsdirektörens uppdrag av planeringsavdelningen.

Internrevisionen bedömer därefter lämnade svar.

Enheten lägger stor vikt på riskanalyser både inför upprättande av årlig revisionsplan och i inledningen av enskilda granskningar. Internrevisionens arbetar med ständig förbättring av enhetens metod för riskanalys, inte minst i takt med att universitetets riskanalyser utvecklas.

Internrevision har i enlighet med internationell standard ett program för kvalitetssäkring och kvalitetsförbättring. Ett nytt program för perioden 2016-2017 ska tas fram i början av året. I samband med det ska enheten göra en självvärdering av rutiner och arbetssätt.

Under 2016 ska enheten med stöd av inköpsenheten genomföra upphandling av internrevisionstjänster. Nuvarande avtal med KPMG gäller fram till 14 augusti 2016.

Enheten eftersträvar att bygga upp och behålla god kompetens både inom professionen och när det gäller universitetets verksamhet. Kompetensutveckling är därmed en viktig och naturlig del av arbetet. Det är även en förutsättning för att behålla certifiering som internrevisor. Internrevisionschefen är sedan våren 2015 ledamot i samordningsgruppen för offentliga nätverket som är ett forum för offentliganställda internrevisorer.

9 Tid- och resursplanering

I tabellen på nästa sida redovisas tidplan och budgeterad resursfördelning. Internrevisionen kommer att genomföra förstudier inom varje område, för att koncentrera granskningarna till områden med väsentliga risker. Enhetens preliminära tilldelning uppgår till 2 602 tkr.

I budgeten ingår förutom lön även konsultkostnader om 510 tkr, lokaler, overhead, kompetensutveckling, resor, m.m.

Enheten består av två årsarbetskrafter, vilket motsvarar ca 420 årsarbetsdagar. Den totala tid som internrevisionen förfogar över, inklusive konsulttid och eventuella arvoder, är omkring 470 dagar. De personer som kommer att arvoderas under året är pensionerade internrevisorer framför allt med erfaren från universitetssektorn.

GRANSKNINGSUPPDRAG	DAGAR	PROCENT	ATT UTFÖRA
Avslut granskning 2015:			
Personuppgiftslagen	15	3 %	Kvartal 1
Forskarutbildning	20	4 %	Kvartal 1
Ärendeberedning och beslutsfattande på fakultetsnivå	70	15 %	Kvartal 3-4
Granskningar enligt 2016 års revisionsplan:			
Processer för att säkerställa att verksamheten bedrivs enligt gällande rätt	80	17 %	Kvartal 2
Grundutbildningens kvalitet och effektivitet	65	14 %	Kvartal 3-4
Institutioners interna styrning och kontroll	65	14 %	Kvartal 2-3
Oplanerade granskningsuppdrag	30	6 %	Löpande
Summa	345	73 %	
ÖVRIGA AKTIVITETER			
Oplanerade rådgivningsuppdrag	30	6 %	Löpande
Uppföljning och årsrapport	15	3 %	Januari
Risakanalys	35	7 %	Löpande, med tyngdpunkt på hösten
Kvalitetssäkrings- och kvalitetsförbättringsarbete	15	3 %	Löpande
Egen kompetensutveckling	30	6 %	Löpande
Summa	125	27 %	
Totalsumma	470	100 %	

Inga Astorsdotter
Internrevisionschef

Lisbeth Sundkvist Johansson
Internrevisor